Созмони Амнияту Њамкорї дар Аврупо
Намоянда оид ба озодии ВАО

Кофронси 13-уми Осиёи Марказї оид ба ВАО

Гуногунандешї ва идора намудани Интернет

Душанбе, Тољикистон
29-30 ноябри соли 2011

ЭЪЛОМИЯ

Конфронси 13-уми Осиёи Марказї оид ба ВАО аз тарафи Дафтари Намояндаи САЊА оид ба озодии ВАО бо кўмаки дафтарњои сањроии САЊА дар Осиёи Марказї ташкил карда шуд ва рўзњои 29-30 ноябри соли 2011 дар ш. Душанбе баргузор гардид. Тўли чанд соли охир Конфронси Осиёи Марказї оид ба ВАО ба як форуми махсус барои муњокимаи масъалањои марбута ба ВАО ва њамкории байни рўзноманигорони кишварњои Осиёи Марказї табдил ёфтааст.

Дар ин конфронси дурўза зиёда аз 150 нафар кормандони маќомоти њокимият, аъзоёни парлумон, рўзноманигорон, коршиносони соњаи ВАО ва намояндагони љомеаи шањрвандии Осиёи Марказї ширкат варзиданд.

Мавзўњои асосии конфронс - гуногунандешї дар ВАО ва идора намудани Интернет буданд. Иштирокчиёни конфронс наќши Интернетро дар таблиѓи гуногунандешї дар минтаќаи САЊА ва бахусус дар Осиёи Марказї мавриди муњокима ќарор доданд, меъёрњои байналмилалї ва фаъолияту таљрибаи миллиро дар ин соња тањлил намуданд, табодули таљрибаю афкор намуданд ва инчунин дар бораи рўйдодњои тоза дар соњаи озодии ВАО дар Осиёи Марказї табодули назар намуданд.

Конфронс:

1. Иштироки намояндагони ВАО, љомеаи шањрвандї ва маќомоти њокимияти давлатии кишварњои Осиёи Марказиро бо эътирофи наќши њамкории минтаќавї, аз љумла миёни љонибњои манфиатдор дар соњаи ВАО, истиќбол менамояд.

2. Эътироф менамояд, ки истифодаи Интернет аз тарафи ВАО ва инчунин аз љониби шахсони алоњида, аз он љумла, рўзноманигорони мадамї ва блогерњо, ва ё истифодаи шабакањои иљтимої бояд бо назардошти њимояи њуќуќ ва озодињои асосии инсон, чун озодии ифодаи баён, сурат гиранд.

3. Ањамияти маърифати интернетии истифодабарандагони Интернетро барои таќвият бахшидан ба мустаќилона ќабул гардидани ќарор оид ба мазмун, ба љои мудохилаи њукумат дар бастан ва филтр намудани он, таъкид менамояд.

4. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки тамоми шароити лозимаи ќонунгузорї ва технологиро барои кўмак кардан ба пањншавии озодтар ва васеътари иттилоот, аз он љумла тавассути технологияњои муосири иттилоотї ва коммуникатсионї, фароњам оваранд.

5. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки инкишофи техникиро барои таъмини дастрасии њар як шањрванд ба Интернет бемамониат ва бидуни мудохилаи давлатї, дастгирї намоянд.

6. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки барои боќї мондани Интернет њамчун форуми кушода ва љамъиятї барои озодии сухан ва баён дар кишварњои Осиёи Марказї, мутобиќ ба ўњдадорињои САЊА, Эъломияи умумии њуќуќи башар, Паймони байналмилалї оид ба њуќуќи шањрвандї ва сиёсї ва Конвенсияи аврупої оид ба њуќуќи башар, кафолат дињанд.

7. Таъкид месозад, ки дастрасї ба Интернет ва ба иттилооти дар он буда, бояд аз тарафи ќонунгузории миллї мутобиќи меъёрњои байналмилалї эътироф ёбад ва ќисми људонашавандаи њуќуќ ба озодии иттилоот ва баён њисоб шавад.

8. Таъкид месозад, ки Интернет имкониятњои беназир барои дастгирии пањншавии озодии иттилоот, инчунин байни кишварњоро, ки яке аз ўњдадорињои асосии САЊА мебошад, фароњам меоварад.

9. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки аз бастани умумии дастрасї ба Интернет, њамчун яке аз воситањои мудохила, худдорї намоянд.

10. Таъкид месозад, ки њуќуќ ба озодии баён на танњо ба васоити анъанавии алоќа дахл дорад, балки ВАО-и навинро дар Интернет низ дарбар мегирад. Мањдудияти ин њуќуќ танњо њангоми доштани маќсадњои ќонунї ва барои манфиати љамъиятї истифода шуданаш мумкин аст, ва ин мањдудият њам бояд мутобиќи меъёрњои мутаносибї ва зарурият дар љомеаи демократї ва тибќи ќонун истифода бурда шавад.

11. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки аз ќудрати њокимиятї сўистифода нанамоянд ва бањри пешгирї намудани истифодаи муќаррароти номушаххас дар ќонунгузорї ва барои таъмини татбиќи шаффофонаи ќонунњо ва имконияти кушоди пешнињоди шикоят ва ариза, мутобиќи таљрибаи пешрафтаи њуќуќї дар масъалањои танзими ВАО кор баранд.

12. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки гуногунандеширо инкишоф дињанд ва аз таъќиб ва монополикунонии ВАО худдорї намоянд.

13. Таъкид месозад, ки гуногунандешї дар ВАО арзиши асосї ва яке аз шартњои муњими мављудияти љомеаи демократї, ки дар он Интернет наќши њалкунандаро мебозад, мебошад.

14. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки инкишофи алоќаи интернетии дастрас ва баландсифатро дастгирї намоянд, шароити мусоид барои раќобати солим байни ширкатњои таъминкунандаи алоќаи интернетї бањри таъмини

њамаи шањрвандон, аз он љумла онњое, ки дар дењот ва минтаќањои дурдаст истиќомат мекунанд бо дастрасї ба Интернет, фароњам оваранд.

15. Таъкид месозад, ки мањдудиятњои иловагї барои таъминкунандагони Интернет набояд истифода бурда шаванд, ба ѓайр аз он муќаррароте, ки барои дигар намуди фаъолияти соњибкорї амал мекунанд. Ба ѓайр аз ин, таъминкунандагони Интернет набояд барои мазмун, ки аз тарафи дигарон омода шудааст ва тавассути хизматрасонии онњо пањн мешавад љавобгў ва масъул бошанд, дар сурате ки онњо ба ин мазмун масъул нестанд ё аз иљро намудани њукми додгоњ оид ба аз байн бурдани мазмуни ѓайриќонунї даст накашидаанд.

16. Аз њукуматњо даъват менамояд, ки давомнокї ва њаљми нигоњдории интиќоли иттилоотро мањдуд намоянд ва харољоти таъминкунандагони Интернетро дар њолати аз онњо талаб намудани нигањдории чунин маълумот ба њадди аќал расонанд. Чунин талабот танњо барои ноил шудан ба маќсадњои мушаххас ва асоснок бояд пешнињод гарданд.

17. Таъкид месозад, ки бетарафии шабакавї бояд њимоя карда шавад, то ин ки иттилооти интернетї ва интиќоли он ба таври баробар новобаста аз василаи пайвастшавї ба Интернет, мазмун, муаллиф, сарчашама ва њадафи ин иттилоот ба њамагон дастрас бошад.

18. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, шартњоеро таъмин намоянд, ки мувофиќи онњо таъминкунандагони хизматрасонии Интернет тавонанд ќоидаи бетарафии шабакавиро риоя кунанд ва сиёсати шаффофи идора намудани интиќоли иттилоотро гузаронанд. Дастрасии беѓаразона ба шабакањо ва хизматрасонї бояд кафолат дода шавад.

19. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки дар сиёсати идора намудани Интернет, омодасозии лоињањои ќонун ва раванди гузариш ба пахши раќамии телевизион ва радио љомеаи шањрвандиро љалб намоянд ва бо он машварат кунанд. Њукуматњо бояд гузариш ба пахши раќамии телевизион ва радиоро барои инкишоф ва тањкими гуногунандешї дар ВАО истифода баранд.

* * *